

PREEK OVER ZONDAG 11

- Schildwolde, 1 maart 2015
- Kees van Dusseldorp

liturgie:

Votum en groet

Gz.167:1,3

Gebod

Lezen: HC zondag 11

Hand.4:5-12

Ps.102:6,8

Lezen: Joz.24:14-24

Zach.6:9-15

Ps.26:1,4,6 [Wiekslag 5-8]

Preek

Opw.116

Gz.179b

Gebod

Collecte

Gz.115

Zegen

#1

‘Jezus is het antwoord. Wat is de vraag?’ Een aantal jaren geleden deed ik mee met een evangelisatietraining. We zouden praten over ‘moeilijke vragen’, die je kunt tegenkomen in een gesprek met mensen die God niet kennen. Hoe moet je reageren als mensen beginnen over het lijden in de wereld? Of over al die verschillende godsdiensten? Of over dat je God niet hoort? De gespreksleider zei: ‘Wat de vraag ook is, Jezus is het antwoord. Altijd. Dat is voldoende voor elke vraag’.

Ik moet zeggen dat ik dit eerst raar vond. Niet alleen raar, maar eigenlijk ook oneerlijk. Als je van tevoren het antwoord al weet, dan hoef je tocht eigenlijk geen vraag meer te stellen. Wordt mijn vraag wel serieus genomen, als er toch maar één antwoord mogelijk is? En mogen er ook vragen zijn, waar geen antwoord op bestaat? Er is toch in de kerk ook ruimte om iets niet te weten. Of ergens mee te worstelen? En je kunt niet zeggen dat de problemen in de wereld verdwijnen waar de naam van Jezus wordt genoemd.

Ik had nog een tweede probleem met deze boodschap. ‘Jezus is het antwoord’, is het evangelie in een notedop. Het kan gemakkelijk een truukje worden. Een soort loper waarmee alle deuren opengaan. Zo’n formule is wel gemakkelijk. Maar blijft het dan niet een verstandelijke redenering? Verlies je de betrokkenheid en bewogenheid van Jezus Christus zelf niet, als je zo met vragen en met mensen omgaat? Daarmee win je geen harten voor de Heer.

En toch. De gespreksleider kon het ook op een heel persoonlijke manier inhoud geven. Waarin hij met zoveel liefde sprak over Jezus. Waarbij hij met zoveel wijsheid luisterde naar de vragen. Het heeft mij geholpen om echt vanuit Jezus Christus te leven, te denken en te werken. Niet als een simpel statement. Maar als het hart van het evangelie. Als het hart van Gods liefde. Jezus is Gods antwoord.

‘De naam van Jezus is de enige op aarde die de mens redding biedt’, zegt Petrus voor de Hoge Raad in Jeruzalem. In de naam van Jezus had hij een verlamde bedelaar genezen. In de naam van Jezus had hij vrijheid gevonden om te getuigen voor hooggeplaatste en machtige mensen. In de naam van Jezus was hij bereid om vervolging te ondergaan. Want in de naam van Jezus wist hij zijn redding.

‘Waarom wordt Hij Jezus genoemd’, vraagt de catechismus. En dan gaat het er niet om dat de naam ‘Jezus’ ‘Verlosser’ betekent. Maar dat Jezus die naam terecht heeft gekregen, omdat hij echt de Verlosser is. Jezus is de Redder. Dat is het meest wezenlijk voor het christelijk geloof. Dat is het diepste doel van preken, boeken en gesprekken. Het is wat de kerk te vertellen heeft in deze wereld. Dat Jezus Verlosser heet en Verlosser is. Met als doel dat mensen Jezus leren kennen en accepteren als hun Redder. Dat ook jij en u voor het eerst of opnieuw zich door Jezus laten redden. En hem aanbidden.

#2

Jezus is het antwoord: Hij is de redder.

Je enige redder, je complete redder, je persoonlijke redder.

#3

‘Vertel mij nu eens waar ik Jezus voor nodig heb. Je noemt hem je redder. Maar waarvan moet ik dan gered worden?’ In een gesprek met iemand die geen christen is, of nog geen christen is, komen veel onderwerpen aan de orde. Over het bestaan van God, de waarheid van de bijbel, het lijden in de wereld enzovoort. Soms moeilijke onderwerpen, ook voor christenen. Maar vroeg of laat zal ook de naam van Jezus Christus vallen. Misschien kun je het zelf vragen: Heb je wel eens van Jezus gehoord? Ken je hem ook? Bij hem is redding.’

‘Waarvan moet ik dan gered worden?’ ‘Van de duivel natuurlijk. En van je zonden.’ Dat zou het antwoord kunnen zijn van iemand die op catechisatie opgelet heeft. Maar daarmee komen de volgende vragen al aan. ‘Hoezo gered van de duivel? Hoor ik dan bij de duivel?’ ‘Hoezo gered van mijn zonden. Vind je mij zo’n zondaar?’ Je bent er niet zomaar klaar mee. En misschien is het ook voor jezelf wel een vraag: moet ik gered worden?

Redding, verlossing. Dan denk je aan een noodsituatie. Een reddingsoperatie wordt immers uitgevoerd als er een groot probleem is en iemands leven gevaar loopt. Waar is de nood?

#4

Laat ik eens beginnen bij de problemen in deze wereld. Je hoeft geen christen te zijn om te onderkennen dat onze wereld veel problemen heeft. Teveel onoplosbare problemen. Niet dat het voor iedereen persoonlijk onleefbaar is. Of dat er geen mooie dingen zijn. Maar je hoeft niet ver om je heen te kijken om van alles te kunnen zien. Miljoenen mensen op de vlucht. Vervuiling van water en lucht. Geweld en oorlog. Slachtoffers van rampen. Hoeveel mensen leven er met pijn en angst? Er zijn teveel problemen. Je bent misschien blij met je eigen leven, maar beseft ook hoe kwetsbaar het is. De nood van de wereld. Is dat de nood waar Jezus ons van redt?

Een wijs mens vraagt door. Zoals een dokter niet de uiterlijke klachten bestrijdt, maar onderzoek doet naar de oorzaak van de problemen. Zodat een behandeling of therapie ook echt iets oplevert. Problemen vragen om analyse. Kun je iets zeggen over de oorzaak van de problemen in deze wereld? Filosofen en politici wijzen op egoïsme en eigenbelang bij de mensen. Ze wijzen op het streven naar welvaart en rijkdom, de jacht op succes, macht en eer, inclusief de bijbehorende jalouzie en onrecht. Dat lijken de kwalen van onze wereld. Zijn dat de problemen waar Jezus ons van redt?

Gods analyse van de problemen op aarde gaat nog twee stappen dieper. Daar is Hij ook God voor. Als iemand kan overzien wat er aan de hand is, dan toch wel de Schepper van hemel en aarde! Zijn analyse heeft als conclusie: het wortelprobleem van alle ellende in de wereld is de mens.

#5

De mens is de oorzaak van alle problemen in de wereld. De Bijbel vertelt het verhaal hoe dat zo is gekomen. Met de eerste mens die niet naar God wilde luisteren. En sindsdien kunnen mensen dat van zichzelf niet meer. De mens is een zondig wezen. En de Bijbel

laat ook zien hoe ieder mens hiermee is. En hoe de zonde doorwerkt. In de manier waarop mensen met elkaar omgaan. En hoeveel gebrokenheid en ellende er in de wereld is ontstaan.

In onze oren klinkt dat dwaas. Hebben alle problemen in deze wereld maar één oorzaak? Is de zonde van de mens de bron van alle ellende? Dat zie je niet altijd. Heeft kanker iets te maken met de zonde van de mens? En kun je een tsunami verklaren vanuit fouten en tekorten van mensen? Laat ik eerlijk zeggen: ik kan dat verband lang niet altijd leggen. Wel in de intermenselijke problemen. Maar in de schepping is dat lastiger. Toch accepteer ik de analyse van God. Die gaat inderdaad twee stappen verder dan die van ons. God poetst problemen niet weg. Hij neemt de nood van de wereld volstrekt serieus en peilt die tot op de bodem. Het verhaal van de Bijbel is voor ons confronterend. God ontmaskert de mens. De oorzaak van het probleem ligt ook in mij. Ik ben een zondaar. De zonde van de mens is de bron van gif, angst, dwaasheid en onrecht. Mijn schuld is groter dan mijn vermogen. Ik kan mijzelf niet redden.

#6

Onze redder is Jezus Christus. Hij kwam om te redden. En deed dat door Gods vergeving te schenken. Aan zondaren. Daarmee pakte hij de giftige wortel aan. Hij droeg de straf op de zonde, zodat wij vrijgesproken worden van Gods oordeel. Hij bracht verzoening tussen God en mensen, zodat er herstel kan komen. Hij brak de macht van de zonde, zodat ook tussen mensen genade en liefde mogelijk zijn. Zo is Hij werkelijk de Verlosser, de redder.

Jezus heet Hij. Verlosser. En Verlosser is Hij. Vernoemd naar Jozua, de politieke en militaire leider van Israel, die het volk het beloofde land binnenbracht en het volk voorging in het leven met God. Vernoemd ook naar Jozua, de hogepriester, die van God te horen kreeg dat de beloofde koning en priester duurzame vrede zou brengen. Een echte oplossing door vergeving van de zonden.

Jezus is de Redder. Dat is geen simpele uitspraak. Integendeel: vergeving en genade zijn werkelijk de enige oplossing. Daarom is Jezus de enige. Er is geen ander adres. Geen andere naam. Het is hier geen en/en verhaal, maar een of/of kwestie. Of je accepteert Gods analyse en aanvaardt de Verlosser die Hij heeft gegeven. Of je verwierpt Gods analyse en zoekt andere oplossingen. Waarschijnlijk kun je voor veel problemen wel een behandeling vinden. Maar uiteindelijk blijft de bron gif spuiten. Alleen Jezus pakt de oorzaak van onze problemen effectief aan.

#7

Jezus is het antwoord: Hij is de redder. De complete redder.

#8

Al vanaf mijn jongenstijd ben ik lid van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij. Elk half jaar krijg ik het blad 'De Reddingboot'. Daar staan ook verslagen in van reddingsacties op zee. Bij één zo'n verslag staat ook de reactie van iemand die op het nippertje gered was. Hij schrijft: 'De eerste dagen was ik vol van mijn redding. Het besef

dat ik nog leefde, was overweldigend. Ik heb mij meteen aangemeld als donateur. Later kwamen er ook andere gevoelens bij. Ik ben wel ook mijn schip kwijtgeraakt. Het leven gaat door. Maar ik sta er echt anders in. Met meer dankbaarheid'. Zo reageert een zee-man op zijn redding. Zijn redding roept veel emoties op. Tegelijk gaat het leven verder.

Mag ik dat doortrekken naar onze redding door Jezus Christus? Zouden opluchting en enthousiasme daarin niet merkbaar moeten zijn? Hioj heeft je leven gered. Je verlossing betekent dat de schakelaar van je leven niet meer op 'uit' staat, maar op 'aan'. Wie gered is, staat anders in het leven. Zou dat niet merkbaar zijn?

Je mag het inderdaad verwachten. En het is er ook. Het enthousiasme van een jongere die belijdenis heeft gedaan en aan het werk wil voor de Heer in de kerk en daarbuiten. De inzet voor mensen die hulp nodig hebben. De dankbaarheid van een oudere, die in de rust van zijn leven anderen opzoekt. De liefde van iemand die zich heeft bekeerd van haar zondige weg en haar plaats in de gemeente weer inneemt. De blijdschap van iemand die van Gods genade heeft leren leven. De bereidheid van iemand om over het onrecht heen te stappen en tot verzoening te komen. De aandacht voor iemand die niet alleen zakelijk is, maar ook persoonlijk. De rust van iemand die zich met God voorbereid op het afscheid nemen. Het zijn effecten van de redding. Besef van verlossing en verzoening. Bewijzen van Gods genade.

#9

Maar toch. Het zijn kleine momenten. Kleine verhalen. Er blijven zoveel problemen. In de wereld. En in je eigen leven. Jezus geneest mijn ziekte niet, maakt mijn examenopgaven niet, lost mijn ruzie met mijn broer niet op. Heeft zijn redding dan wel iets te betekenen? Of is het alleen goed voor de ziel? Fijn voor de eeuwigheid?

Jezus is een complete redder. Soms is het moeilijk om verzoening met God te verbinden aan de strijd die je elke dag te voeren hebt. En toch is Jezus er zelf duidelijk over. Zijn heil begint wel bij vergeving van zonden, maar blijft daar niet toe beperkt. In het spoor van vergeving komt ook genezing en onderlinge verzoening mee. Verlossing werkt ook door in de strijd om gerechtigheid en inzet voor barmhartigheid. Als Petrus spreekt over de éne naam tot redding, dan staat naast hem die man niet meer dan veertig jaar verlamd was. In de catechismus staat dan ook terecht dat wij niet alleen ons behoud, maar ook onze welvaart bij Jezus te zoeken hebben.

Waarom ervaren wij dan soms zo weinig verlossing? Waarom heb je soms het idee dat de redding door Jezus niets toevoegt aan je dagelijke bestaan?

Het heeft iets te maken met het verschil tussen wortel en plant. Een gezuiverde wortel maakt de plant wel gezond, maar daar gaat tijd over heen. En boven de grond staat de plant nog bloot aan allerlei bedreigingen. Redding door Jezus is het hart. Maar de doorwerking ervan wordt belemmerd en vraagt tijd. Soms meer tijd dan we krijgen op aarde. Het heeft ook iets te maken met ons hokjesdenken. Van nature zijn mensen geneigd om hun leven in verschillende hokjes te verdelen. Een hokje geloof, een hokje gezin, een hokje werk, een hokje gezondheid, een hokje kerk. Daarmee belemmeren we zelf de doorwerking van de redding door Jezus.

En het heeft misschien iets te maken met onze verwachting. Verwacht je wel dat Jezus je ook in praktische vragen verder helpt? Of heb je het gevoel dat je het toch zelf moet

doen? Of zie je alleen een volledige oplossing, en kijk je voorbij aan de kleine momenten van herstel en geluk?

Jezus is je complete redder. Verlossing van de zonde is als het verwijderen van de angel. Daarmee verandert alles. Gods genade komt je leven binnen. Er begint is van vrede te ontstaan. Je krijgt de kracht en de moed om je weg te gaan, ook als die donker is. Je leert genadig omgaan met een ander. Er ontstaat verzoening tussen mensen. En hoop in ziekte. Misschien soms maar in kleine momenten. Maar het zijn signalen en beloften. Dat Jezus heel je leven, je ziel en je lichaam, je relaties en je toekomst verandert. Hij is je complete redder.

#10

Jezus is het antwoord: Hij is je persoonlijke redder.

Je heb een verstopping in de WC, een raam kapot of een grote scheur in je muur. Je weet: mijn vriend heeft dit ook een keer heeft meegemaakt. Hij geeft je naam en telefoonnummer van iemand die het probleem kan verhelpen. Wat doe je met zo'n telefoonnummer? Opbellen natuurlijk! En – als het goed bevalt – opschrijven in een adresboekje voor als het nog eens gebeurt. En doorgeven aan iemand als die hetzelfde probleem heeft.

Wat doe je met de naam van Jezus? 'Zijn naam is de enige op aarde die de mens redding biedt', zegt Petrus. Jezus is de redder, de enige, de complete redder. Wat doe je met die naam? Opbellen natuurlijk! En opschrijven en doorgeven! Alleen bij Jezus gaat dat een beetje anders: de naam van Jezus aanbidden, koesteren en getuigen. Jij zelf, heel persoonlijk in je eigen leven. Waarvoor heb je anders die naam van Jezus gekregen? Aanbidden, koesteren en getuigen.

De naam van Jezus aanbidden! In je gebed en lied hem eren. Hem aanroepen in de nood. Vergeving ontvangen. In de Oude Kerk kende men het zogenaamde 'Jezus-gebed': 'Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij'. Roep zijn naam aan, ook als je voor een ingrijpende keuze staat, in een moeilijke situatie leeft, of je heel erg rot voelt. Je hebt zijn naam niet voor niets gekregen. Hij zal zijn genade en zijn Geest geven.

De naam van Jezus koesteren! Hij is je redder. Wat er ook gebeurt, wat er ook op je afkomt, wat je zelf ook aan fouten maakt. Ook al ervaar je niets bij je geloof en twijfel je aan alles wat er in de kerk wordt gezegd. Kijk naar Jezus Christus. Vertrouw je toe aan hem. Let op zijn liefde en luister naar zijn wijsheid. En help elkaar daarbij.

Van de naam van Jezus getuigen! Als je christen bent, dan ben je een getuigen. Je woorden en je daden vertellen een verhaal. Dat is geen successtory, maar een verhaal dat midden in het leven verteld wordt. En dat spreekt van hoop, geloof en liefde.

#11

De preek begon met dit plaatje: Jezus is het antwoord, wat is de vraag? Hij is je redder, je enige, complete en persoonlijke redder. Hoe Hij precies een antwoord is op jouw vragen,

kan ik vanaf hier niet zeggen. Maar dat Hij Gods antwoord is op de problemen van deze wereld, daar de Bijbel duidelijk in.

#12

Daarom kan ik het nu omdraaien. Jezus is ook de vraag. Gods vraag aan jou. De vraag of je Jezus erkent als je redder. Steeds weer. En of je je door hem wilt laten redden. Op zijn manier. Voor het eeuwige leven. Wat is je antwoord?

Amen